

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Politikai jegyzetek.

Debrecen, április 7.

Az obstrukció még mindig izléstelenkedik. Zoltán urék a nemzetiségekkel karöltve folytatják a komédiát. Kossuth Lajos mondta, hogy a hazáért még az ördöggel is szabad szövethet. Ezt a Zoltánok úgy magyarázzák, hogy a haza ellen még a haza ellenségeivel is össze szabad csókolódzni.

Hát csak élvezzék ki az obstrukció minden gyönyörűségét. Sokáig már ugysem élvezhetik. Ha egy-két ülés alatt Rakovszky ül az elnöki székbe: hamar vége lesz a komédiának. Zoltánéknak kitűnően sikerült a parlamenti obstrukciót a komédia színvonalára süllyeszteni alá.

Kétségtelen, hogy alkotmányunk védelmére az obstrukció sokszor hatásos fegyvernek bizonyult. Ezért féltettük oly nagyon a házszabályokat. De akármennyire is féltettük, mégis tudtuk, hogy lehet eset, midőn az obstrukció nem alkotmányunk védelmére, hanem ellenkezőleg, annak veszélyére működhet.

Ilyen eset, ha visszaélnék vele és rendszeresítik, hát ezzel lehetlenné tesznek minden komoly parlamenti életet. A másik, még veszedelemesebb körülmény, ha nemzetiségeink, a maguk hazaellenes magatartásával bevonulnak a magyar parlamentbe.

Mindkét eset bekövetkezett és így megszűnt az obstrukció alkotmányunk védelmének fegyvere lenni s annak védelmére más fegyverről kell gondoskodnunk.

Gondolják meg azok a szájkodó hazafiak, kik minden percben méltatlanul veszik ajkaikra Kossuth Lajos nevét, hogy mi történt volna, midőn Kossuth „meghajolt a nemzet nagysága előtt”, mert egyhangúlag szavazták meg az ország védelmére az ujoncokat és költségeket: ha akkor is parlamentünk tagjai lehettek volna a nemzetiségek

és a Zoltánok vezérlete alatt obstrukcióba fogtak volna?

Elengedjük e kérdésre a feleletet, annyival is inkább, mert komoly emberek előtt egyetlen szót sem érdemes vesztegetni azon kérdés eldöntésére: megengedheti-e a magyar parlament, hogy munkaképessége az oláhok, horvátok és Zoltánok kénye-kedvének legyen kiszolgáltatva?

Az obstruáló Zoltánok most éneklik hattudaljaikat. Hát csak énekeljék, míg elfogy a nótájuk. Akkor aztán rendszeresen csak a parlamenten kívül rágalmazhatják mosdatlan szájjal Kossuthot, Apponyit és a függetlenségi pártot.

Felháborító, hogy ezek a politikailag éretlenek minő hangon mernek beszélni Kossuthról, Apponyiról és a függetlenségi pártról. A rágalomnak és gyanúsításnak milyen kvalifikálhatlan eszközeivel élnek, hogy a könnyen hívők előtt befeketítsék a függetlenségi pártot és annak vezéreit.

A függetlenségi párt most nagyon súlyos napjait éli. Hogy az abszolutizmustól mentse meg az országot, a szövethetett pártokkal együtt megegyezett és paktumot kötött a trónnal. E paktumnak betartása szolgálhatja azt a gyuananyagot, mit a szájkodó hazafiak oly lelkiismeretlenül használnak ki a könnyen hívők és felületesen gondolkozók előtt.

A függetlenségi párt be kell, hogy tartsa e paktumot, de egyuttal szigorúan őrködni kell, hogy e paktum felülről is hiven betartassék. Ha a függetlenségi párt e kettős feladat mellett rendületlenül megáll: úgy nincs miért féltse népszerűségét a rágalmaktól és gyanúsításoktól. A függetlenségi párt most tért rá elvei gyakorlati megvalósításának útjára és erről letérnie nem szabad.

—y.

A házszabályrevízió.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 6.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

A bejelentések után áttérnek a házszabályrevízióra.

Maniu Gyula tiltakozik a tárgyalás alatt lévő javaslat második pontja ellen. Az elnöknek máris szinte korlátlan hatalma van. Ha egyszer olyan elnök ül oda, aki pártpolitikai célok szolgálatában áll, akkor itt semmiféle ellenzéki nézet nem érvényesülhet. Elfogulatlan, pártokon felül álló embert egyet talán lehet találni, de már többet nem. Azert indítványozza, hogy a javaslatban meghatározott diszkrécionalis jogok csakis az elnököt illessék meg, az alelnököt nem. (Az elnöki széklet közben Rakovszky István foglalja el.)

Beterjeszt még számos módosítást a javaslat ellen. Hosszasan fejtegeti nagy részvétlenség mellett az elnökségnek a többséghez való viszonyát.

Elnök figyelmezteti, hogy közeledjék a tárgyalás.

Maniu Gyula: Rendkívül sok félreértésre fog alkalmat adni ez a szakasz. Megtörténhetik például a hetedik mondat alapján, hogy az elnök in aptima forma megvonja a szót, anélkül, hogy a képviselő a tárgytól valóban eltért volna. A politikai szenvedélyek így még jobban felkorbácsolatnak. Foglalkozik ezután a Szmezsányi-féle módosítással. Elismeri benne a jóindulatot, de eredményt nem vár tőle. Elvetendőnek tartja ezt is, a Mérey-féle javaslatot is.

Debrecen a múlt hóban.

Jelentések a közigazgatási állapotokról.

Pusztit a tudóvész.

— április 6.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város közigazgatási bizottsága a havonként szokásos bizottsági ülését e hónapban tegnap délután tartotta meg, melyen Debrecen város múlt havi közigazgatási állapotáról számoltak be a szakreferensek.

A jelentések között különösebb figyelmet érdemel Tüdős Kálmán dr.

Szén

csépléshez és gőzeke
szántáshoz. — Putnoki,
sajószentpéteri, sajó-
kazai, disznós-horváti

tatai brikett,
mely pótolja a
poroszszenet

legolcsóbban és a legpontosabban
szállít

Hevesi Gyula
Debreczen.

városi tisztifőorvos jelentése, amely újra elszomorító adatokat tartalmaz a tüdővész pusztításáról. Nevezetesen 101 haláleset közül a halálozások oka 36 esetben a tüdővész volt. Borzasztó ez a pusztítás és még borzasztóbb, hogy Debrecen városa alig védekezik ellene.

A másik említésre méltó pontja a főorvos jelentésének az, amely az élelmiszer vizsgálatokról számol be. A jelentés kiemeli, hogy több üzlethelyiségben és ipartelepen a vizsgálatok alkalmával tisztatlanságot tapasztaltak a hatóság kiküldöttei. E tények azt mutatják, hogy még a kereskedők körében is vannak lelkiismeretlen egyének akikkel szemben a hatóságnak a legszigorúbban kell eljárni.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Az ülésen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt. Jelen voltak Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Bészler Károly tanácsnok, Juhász Ignác, Fejér Ferenc dr., Tüdős János dr., Balkányi Miklós dr., Riekl Antal, Aczél Géza főmérnök, Magoss György dr. főügyész, Latinovics Mihály főmérnök, Kocsár Gábor dr., Csóka Sámuel tanácsnok, Tóth Emil dr. aljegyző, Szabó Elek tb. aljegyző.

Polgármesteri jelentés.

A polgármesteri jelentésből az alábbiakat közöljük:

A rendőrség március hónapban letartóztatott lopásért 3, rendőri kihágásért 214 egyént. A városról eltoloncolt 43, a városon keresztül 58, kényszerutlevéllel kiutasított 25 egyént. A rendőrfőkapitányság 55 iparendélyt adott ki s ezek kiadása alkalmával 620 koronát fizetett be a házipénztárba ipari iskolai célokra. Ezen kívül kiadott 44 munkakönyvet.

A katonai létszám a múlt hónapban 2543 ember és 827 ló volt. Ezek között közbiztonsági 1354 ember, 573 ló, honvédség 1189 ember, 254 ló.

Beszállásolva volt a Salétrom-laktanyában a 7-ik huszárezredtől 56 ember és 56 ló, március 1-től 31-ig a nyulási barakokban a 3-ik honvédegyezredtől 411 pórtartalékos honvéd.

Adózás.

Befizetett a lakosság a házipénztárba állami adó fejében 81,440 koronát, országos betegápolási pótdobban 4232 koronát, községi pótdobban 14,113 koronát, utadobban 5579 koronát, egyházi adóban 1884 koronát, alamizsna váltásban 2993 koronát, hadmentességi adóban 1191 koronát.

Fauszt Elek pénzügyigazgató jelentette: Egyenes adóban befolyt 81,677, hadmentességi díjban 1125, bélyegjövődékben 185,825, jogilletékben 29,775, díjjövődékben 2584, dohányjövődékben 176,782, határvámjövődékben 15,042, fogyasztási és italadóban 25,838 korona.

A pénzügyigazgató fizetési halasztást saját hatáskörében 4, miniszteri felhatalmazás alapján 102 esetben engedélyezett.

Tanügyi állapotok.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreceni tanyai 2 új állami iskola részére a szükséges taneszközöket, azok beutazására 1200 koronát engedélyezett, illetve kiutalt, a debreceni iparossegédek továbbképzés számára az 1907-8 tanávre 800 korona államsegélyt.

A tanyai állami iskolák közül a belső-ohatiba 96 mindennapi, 23 ismétlő, a halá-

piba 58 mindennapi, 22 ismétlő, az ohatiba 68 mindennapi, 15 ismétlő, az ondódi 85 mindennapi és a paezi iskolába eddig 17 mindennapi tanuló járt, illetve iratkozott be.

A debreceni országos tanítói árvaházban 89 fiú, 82 leány, összesen 171 árva van gondozásban, kiknek egészségi állapota teljesen kielégítő volt.

A főorvos jelentése.

A közegészségügyi viszonyok március hónapban az előző havihoz képest javulást mutatnak. A betegedések leginkább a légzőszervek hurutos bántalmaiból állottak. Heveny fertőző betegségek közül influenza nagyobb számban fordult elő. Az ev. ref. felső leányiskola internátusában egy hét alatt 5 vörheny eset fordult elő. A gyorsan alkalmazott intézkedés gyorsan lokalizálta ezt a kis helyi járványt. Heveny fertőző halálozás 4 volt és pedig 2 diitéria, egy hasi hagymáz és egy számarhurut miatt. Legtöbb volt a halálozás — mint mindig — gümőkórban (36).

A piac-vizsgálatok alkalmával romlott vagy hamisított élelmiszer kevés találatot. Annál több volt egyes üzlethelyiségekben és ipartelepeken a tisztatlanság. E miatt feljelentettek Glück Vilmos mészáros, Nagy Lajos hentes, Friedmann Bernát szatócs, Rosenbergs Adolf vendéglős, Lusztig Mór bormérő, Vámosi Ferenc koresmáros. A Gólya-és Meszena-utcák sarkán levő mészárszékben pedig hamis mérleget találtak.

A születések száma: ref 99 fi, 77 nő, r. kath. 22 fi, 29 nő, g. kath. 6 fi, 7 nő, ág. ev. 3 fi, 1 nő, izraelita 16 fi, 7 nő, egyéb vallású 1 nő. Összesen 146 fi, 122 nő. Törvénytelen volt 34 szülő. Halálozások ref. 69 fi, 59 nő, r. kath. 18 fi, 16 nő, g. kath. 3 fi, 2 nő, g. kel. 1 fi, ág. ev. 2 fi, izr. 8 fi, 7 nő, összesen 101 fi, 85 nő. A természetes szaporodás száma 82.

Házasságra lépett 74 pár, ezek közül ref. 47, róm. katolikus 3, izraelita 7, vegyes pár 17.

A közkórház beteg forgalma: március óra átvitt 362 beteg, felvételt 387, elbocsátott 383, meghalt 26, a hó végén maradt 340 beteg.

A mentőket 50 esetben vették igénybe. A hatóságok 26, magánosok 24 esetben.

Városháza és vármegye.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottsága ma és holnap délután 3 órakor ülést tart, melyen a közgyűlési tárgyakat készítik elő.

Futó pálya a D. A. A. C.-nak.

A főiskolai ifjúság tornaegylete, a D. A. A. C. az rt folyamodott a városhoz, hogy a régi koresolyapályán egy 150 méter hosszú futópályát és egy 20 méter hosszú ugrópályát csináltasson az egylet számára. A kérelmet tegnapi ülésén tárgyalta a tanács és úgy határozott, hogy nem teljesíti azt, mivel a koresolyapályán a középiskolai tanulók számára jatekteret akar létesíteni, amely ügyben már tárgyalások folynak a főigazgatóval.

Új erdőéri lakások. Török Gábor erdőmester beadványt intézett a tanácshoz, melytől erdőéri lakások felépítésére 4000 kor. hitelt kért. A tanács a kért hitelt megszavazta.

A hámos lovak felszerelése. A városgazdai hivatal 400 koronát kért a város hámoslovainak felszerelésére. A tanács tegnapi ülésén teljesítette a kérelmet.

A város dinnyeföldje. A városnak a régi téglavetőben 65 hold kitűnő minőségű dinnyeföldje van, melyet bérebe fog adni. A pályázatot a napokban fogják kiírni.

A katolikus szegényház ügye. Több ízben irtunk már a róm. kath. szegényházzal, amely oly ronda állapotban van, hogy a rendőrhatalóság javaslatot tett annak lerombolására. A tanács felhívta volt a kath. egyházat, hogy vagy javíttassa ki a dűledező és egészségtelen épületet, vagy pedig adja át a városnak lerombolás végett és szegényeit küldje be a városi szegényházba, ahol ingyen ellátásban részesítik. E felhívásra a kath. egyház egy memorandummal válaszolt, amely azonban még eddig nem került tárgyalás alá. Végh Gyula főkapitány azonban tegnap újra sürgető beadványt intézett a tanácshoz, amelyet a szegényház ügyében döntő határozat hozatalára kér, mivel a szegényház épülete erősen kifogásolt épület. A tanács a memorandum sorsának eldőlőig nem határoz a kérdésben.

A marhaállomány beoltása. Mint megírtuk, a földművelésügyi miniszter felhívta a várost, hogy a lépfene elleni beoltás kötelezőségéről szabályrendeletet készítsen. Addig is, míg a szabályrendelet elkészül, a város fiatal marhaállományát a lépfene ellen beoltatja.

Presbyteri közgyűlés.

A parochiális körök szervezése.

— április 7.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni ref. egyház presbyteriuma vasárnap délelőtt népes gyűlést tartott, melynek tárgysorozatán több fontosabb ügy szerepelt. A gyűlésen Kiss Albert lelkészelnök és Simonffy Imre főgondnok elnökölték.

A gyűlés elején több kisebb ügyet vett a presbyterium egyszerűen tudomásul. Így tudomásul vették, hogy az esperes az egyház 1908. évi költségvetéséről, a megerősítő záradékkal ellátva, visszaküldötte, hogy öz. Harsányi Istvánné 10 korona dományt juttatott K. Tóth Kálmán ispotályi felügyelő kezébe, hogy az esperes korlevelet küldött, melyben utasításokat ad a tanítványok bejelentésére vonatkozólag.

Ezek után a gyűlés legfontosabb tárgya következett: az egyházközségnek parochiális felosztása. Ennek a nagy munkálatnak előkészítésére egy nagy küldöttséget küldtek ki, mely véleményes javaslatát most terjesztette be. E javaslatot lapunkban már teljes szövegében ismertettük, így ezután azzal kimerítőbben foglalkozni felesleges.

A javaslatot Somogyi Pál jegyző felolvastván, elfogadásra ajánlja. A presbyterium általánosságban el is fogadja, csupán a 4-ik pontnál indítványozza K. Tóth Kálmán, hogy az ispotályon építsenek segédlelkész lakást s tanácstermet.

Kiss Albert: Ez későbbi kérdés, a részletekre tartozik s így nem is szükséges most belevenni a határozatba.

Dicsőfi József ugyanezen az állásponton van, mire a presbyterium a javaslatot részleteiben is elfogadja. A javaslatban foglalt építkezések, a csatorna-utcai templom stb. felépítési előmunkálataira az elnökség Kiss Albert, Simonffy Imre, Somogyi Pál s az egyházi ügyvéd, Márton Imre vezetésével egy tíz tagú építetési bizottságot küldtek ki.

Fontosabb tárgy volt még az ülésen a felsőbb leányiskolai tanárok fizetésének a kiegészítése. Ezt a kiegészítést az állam hajlandó volt megadni, de oly súlyos feltételek mellett, amelyek az egyház önkormányzati jogát sértik. Ezért a presbyterium feliratot intéz ezirányban a miniszteriumhoz, a szükségelt fizetés-kiegészítést pedig inkább saját maga teljesíti az iskola pénztári alapjaiból.

Több kisebb tárgy elintézése után a gyűlés a déli órákban véget ért.

Tavaszi cipő különlegességekben

nagyválaszték. — A legolcsóbb árban szerezhetők be.

ELFENBEIN és KEIN

cipőüzletében. A nagytőzsde mellett.

A csütörtöki közgyűlés.

A tárgysorozat pontjai.

Kibocsátották a meghívókat.

— április 7.

(Saját tudósítónktól.) A csütörtöki közgyűlés tárgysorozatát már összeállította a városi tanács s a közgyűlésre ma már szétküldi a meghívókat a bizottsági tagoknak. A tárgysorozat elég terjedelmes s több fontosabb pont szerepel rajta.

E közgyűlésen kerül, valószínűleg végső döntés alá a Stenczinger-féle ház megvételének ügye. Most fog határozni afelett a város képviselőtestülete, hogy megveszik-e a házat, vagy megindítja a kisajátítási eljárást. Ugyancsak most terjeszt elő a tanács több szabályrendeletet, házvételt, miniszteri leiratot stb.

A tárgysorozat a következő:

Polgármesteri jelentés folyó 1908. évi január, február és március hónapokról.

Belügyminiszter ur leirata a tasnád-érmihályfalvai vasút kiépítési költség ihez való hozzájárulás tárgyában.

Belügyminiszter ur leirata a Szedlák és Vámos cég ruhaszállításának szerződése ügyében.

Belügyminiszteri és pénzügyminiszteri körrendelet az adófelszámolási bizottság megalakítása iránt.

Belügyminiszter ur leirata, mellyel a világitási vállalat kezelésére vonatkozólag alkotott üzletszabályzat kiegészítő részét képező „függelék” módosított szakaszait jóváhagyja.

Belügyminiszter ur leirata idősb és ifj. Nagy Sándor kaszálójának újból kimérése tárgyában.

Belügyminiszter leirata a Szotyori-féle majorsági földön levő épületek helyreállítási költségére engedélyezett póthitelre vonatkozólag.

Honvédelmi miniszter ur leirata a ló-avató bizottságoknak az 1908—1909. évre leendő megalakítása iránt.

Névszerinti szavazás másodizben a Kolláth Mihály és neje tulajdonát képező Gólya-utca 2. számú házastelkük megvetele ügyében.

Tanácsi jelentés a Stenczinger-féle Pac-Csapó-utca sarkán levő házastelek megvetele tárgyában.

Ugyanaz a szervezeti szabályzatra vonatkozólag.

Tanácsi előterjesztés az ipari továbbképző tanfolyam segélyezése ügyében.

Az új bérkocsi-szabályrendelet tervezetét a városi tanács előterjeszti.

Tanácsi előterjesztés a város szabályozási tervének megállapítása végett.

Ugyanaz, az építési szabályzat megalakítása iránt.

Ugyanaz, a telek értékelkedési illetékről szóló szabályrendelet megállapítása iránt.

Jelentés a Bornyász-féle homokkerti szőlő eladása tárgyában megtartott árverés eredményéről.

Tanácsi előterjesztés a Szent-Anna-utca végén a XIII-ik gyógyszertár felállításának engedélyezése iránt beadott kérvényekre vonatkozólag.

Ugyanaz a debreceni kölesönös segélyező egyesület mint szövetkezet által a városi közkórház javára az onnan gyógyultan elbocsátott szegénysorsúak segélyezésére tett 500 koronás alapítványi tőke alapító oklevelének bemutatásáról.

Ugyanaz a városi alkalmazottak után esedékes betegsegélyező pénztári járulékokra 4000 korona póthitel engedélyezése iránt.

Ugyanaz a napdíjas irnokok kérelmére a munkás betegsegélyező pénztári járulékok fizetése ügyében.

Pelbárt Juliánna és Pelbárt István ház-tulajdonosok a Bethlen-utcai 13. sz. házas telküket a városnak megvételre felajánlják. S. Biró Géza köztisztviselési vállalkozónak a városi középületek őrskéinek tisztításáért évi 2000 K átalányösszeg megadása iránti kérelme.

Szűcs Pál felebbezése legelőbértöbblet visszatérítése ügyében hozott 1542—1908. számú tanácsi határozat ellen.

Szabadságolás iránti kérvények. Nyugdíjazás és özvegyi segély megállapítása iránti kérvények.

Orvostudori és bábaoklevelek kihirdetése.

Szoboszlói üdvözlés Justh Gyulához.

Juszth Gyula válasza.

— április 5.

(Saját tudósítónktól.) Justh Gyula házelnök legerélyesebb szószólója az önálló magyar banknak és minden alkalmat megragad arra, hogy annak érdekében küzdjön, agitáljon. Justh Gyula a múlt héten tudvalevően a jegybankra vonatkozólag fontos nyilatkozatot tett, Ebből az alkalomból Justh Gyulát az ország számos helyéről üdvözlöttek. Így üdvözölte Justhot a hajdusoboszlói Kossuth-kör. Justh Gyula most Oláh Miklóshoz, szoboszlói függetlenségi kör elnökéhez címezve a következő választ küldte az üdvözlésre:

Igentisztelt Elnök ur!

Őszintén köszönöm azokat a szíves és meleg szavakat, melyekkel a hajdusoboszlói Kossuth-körnek hoztam érkezett üdvözlésben tisztelt Elnök ur személyemet aposztrofálta. De különösen értékesé teszi ezt a szívélyes üdvözlés az a körülmény, hogy a nemzeti vágyak megvalósulása mellett való állásfoglalásom alkalmából ér engem ez a bizalomnyilvánítás. A nemzeti bank felállítása korszakos fordulatot fog alkotni a magyar gazdasági életben és hazánk anyagi felvirágzását reméljük tőle mindannyian. Szívemből örülök, hogy a hajdusoboszlói hazafias polgárok is mélyen átérzik a bankkérdés fontosságát és kérem Elnök urat, tolmácsolja előttünk ez alkalomból az én meleg rokonszenvvel küldött üdvözlémet.

Budapest, 1908. március 27.

Tisztelettel

Justh Gyula.

Megint az automobil.

Szerencsétlenség a Vásártéren.

— április 6.

(Saját tudósítónktól.) Az utóbbi hetekben sűrűn tűnik fel Debrecen utcáin az automobil, amint rohanva száguldjá be az utcákat. Vele együtt azonban megszaporodik a szerencsétlenségek száma, amelynek ez a rohanó örület az oka.

Tegnapelőtt, vasárnap is ilyen szerencsétlenség történt a Hatvan-utca végén. A Vásártér felől kanyarodott be egy taliga, mikor a Hatvan-utca alsó része felől örült sebességgel közeledett egy automobil. A talyigában Diószegi István téglavetőbeli lakos ült feleségével és egy kis gyermekkel. A talviga idejében nem tudott kitérni. A lovak

megbokrosodtak és felborították a talyigát. A bentülők kizuhantak a kövezetre és a megvadult lovak keresztül vonszolták rajtuk a felfordított talyigát.

A szerencsétlenek többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvedtek. Különösen nagyon súlyos sérüléseket és zúzódásokat szenvedett az asszony, Diószegi Istvánné. A sebesülteket lakásukon ápolják.

A rendőrség vizsgálatot indított, hogy a szerencsétlenségért mennyiben terheli a felelősség az automobil gazdáit.

Színház.

MŰSOR:

Kedden Milliárdos kisasszony operette Kovács Lili, a kolozsvári színház tagjának fellépte „B” bérletben.

Szerdán Sárga csikó Kovács Lili a kolozsvári színház tagjának felléptével „C” bérletben.

Csütörtökön Asszony dráma „A” bérletben.

Pénteken Carmen opera Pichler E. a budapesti operaház tagjának felléptével „B” bérletben.

Szombaton Carmen opera Pichler E. a budapesti operaház tagjának felléptével „C” bérletben.

Vasárnap délután Császár katonái dráma bérletszünetben.

Vasárnap este Carmen opera Pichler E. az operaház tagjának felléptével kis bérletben.

* **Lukács Juliska fellépése.** Köztudomásu, hogy Lukács Juliska hetekkel ezelőtt súlyosabb természetű operacit szenvedett keresztül. Hosszabb ideig tartó gyöngékedése után vasárnap este lépett fel először a debreceni színpadon, ahol az ő kiváló drámai művészetének sok szép sikerei voltak a múlt szezonban. Az idén színésznői egyéniségének épen meg nem felelő szerepeket is játszott s épen ezért fogadta nagyon rokonszenvesen a közönség vasárnap este, mikor az ő művésznői értékeségéhez méltó szerepben a „Cigány” Rózsijában lépett a közönség elé. Sok jó szerepei közt ez a szerepe egyike a legjobboknak. Befejezett tökéletes alakításának meg is volt a maga jelentős sikere. Felvonások után, nyílt színen viharos tapsokat aratott. Két babékoszorut, egy virágkosarat s vagy hat virágcsokrot kapott. A nők közül Szabó Irma és László Aranka járultak hozzá a szép sikerhez. Pompásan játszott s igen szépen énekelt Árkossy Vilmos. Ügyes volt Perényi József s a többi szerepekben jó keretet alkottak Ternyey Lajos, Ligeti Lajos, Szakács Andor, Nagy Jóska és Vadász Lajos.

* **Kovács Lidi** a kolozsvári nemzeti színház subrette énekesnője ma lép először a debreceni közönség elé a „Milliárdos kisasszony” című operettében. A vendégművésznőt a legnagyobb hir előzte meg és fellépése elé a legnagyobb érdeklődéssel néz a debreceni közönség. Holnap szerdán lép fel a vendég utóljára Csepreghy Ferenc remek népszínművében a „Sárga csikó”-ban, melyben Esztiike szerepet játsza, a k. a. sokoldalúsága mellett bizonyít, hogy a legerősebb subrette szerepet és a népszínművek egyik legnehezebb szerepét választotta felléptéül. A népszínműben a társulat csaknem minden tagja részt vesz.

* **Pichler Elemér** a m. király operaház tagja lép fel legközelebb a „Carmen” operában, melyre nagy szorgalommal készül a személyzet. A színpadi próbák napok óta folynak Polgár Sándor rendezése mellett,

BUTOR-

KIALLITÁST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában Széchenyi-utca 19. szám.

ugy hogy az opera legközelebbi színrehozatalával igazi mű élvezetben lesz része a debreceni közönségnek. A női szerepeket Zilahyné, Zsigmondy, Lónyai és Fehér Olga éneklék. A férfi szerepeket a vendég Pichler Eleméren kívül Horváth, Arkossy, Bay és Boda látják el s az operában részt vesz egy 20 tagból álló gyermek kar is.

VILLAMOS SZINHAZ.

Az Uranus mai új műsora. 1. Sanghai (város Japánban, ismeretterjesztő). — 2. Modern szobrászat (látványos, színes). — 3. A báros (dráma). — 4. Az élő szobor (bohózat). — 5. Nápolyi romok (tanulságos ismeretterjesztő). — 6. A három tün (dráma, színes kép). — 7. Spanyol katonai fogház (katonai dráma). — 8. A hamis pezsgő hatása (bohózat). Műsorváltás fenntartva. — Előadások kezdete este 7, 8 és 9 órakor. — Helyárak mint rendesen. Holnap szerdán, április hó 8-án délután kizárólag 5-6 ig felhelyáru gyermekek előadások kitűnő új műsorral.

Szappanos Istvántól elfordultak a választói.

Kecskemét Kossuth mellett.

Bizalom a kormányban.

A balpárt kudarca.

— április 7.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes és nagy tanúságokat magában foglaló politikai eseménynek volt vasárnap színhelye Kecskemét városában, amelynek felső kerületét tudvalevőleg Szappanos István, a balpárt debreceni kudarcának egyik szereplője és a balpárt elnöke képviseli.

Kecskemét színmagyar városának józan gondolkozású függetlenségi polgárai ugyanis megunták azt a kétes dicsőséget, hogy a balpárti akadály politikai egyik képviselője az ő „képöket” viselje s az ő függetlenségi Kecskemét városát olyan színben tüntesse fel, mintha az is — hallgatólágon bár — helyeselné és magáévá tenné képviselőjének politikai magatartását. Ezért Kecskemét legelőkelőbb polgárai pártgyűlést hívtak össze, amelyen Szappanos Istvánnak politikai magatartását elítélték s a kormányban bizalmat szavaztak, úgy hogy Szappanos lemondott pártelnökségi állásáról s ott hagyta az egész gyűlést, látván, hogy választói elfordultak tőle.

Bizony, bizony ilyen csufos kudarc még pártot nem ért, arra még nincs példa, hogy egy politikai párt elnökétől elfordult volna a kerülete. Ezt az erkölcsi vereséget

valószínűleg nem fogja ablakába tenni a balpárt.

A rendkívül politikai eseményről kecskeméti tudósítónk az alábbiakat jelenti:

A nevezetes gyűlés.

A kecskeméti felső kerületi függetlenségi és 48-as párt vezérbizottsága vasárnap délután három órakor Szappanos István országgyűlési képviselő és pártelnök összehívására ülést tartott. Az ülésen Szappanos István elnökölt, ki rövidesen bejelentette a balpártba való belépését és minden egyéb indoklás nélkül a kecskeméti párt elnökségéről való lemondását beadta és azután a helyiségből távozott.

Nyomban rá négy órakor kezdetét vette a párt előkelő tagjai által összehívott pártgyűlés, amelynek tárgya volt, hogy a jelenlegi kormány iránt a párt részéről bizalom szavaztassék és ezzel kapcsolatban Szappanos István képviselő ismert országos vezérszerepe a balpártban elítéltesék. Az ülésen Pap Bóka Zsigmond elnökölt. A határozati javaslatot Hajdu József tanár, a Kecskeméti Lapok felelős szerkesztője nyújtotta be, Kada Elek polgármester, Kiss Albert dr., Mórincz Károly dr. hozzászólása után a következő javaslatot fogadta el a pártgyűlés:

Bizalom a kormányban.

A kecskeméti felső kerületi függetlenségi és 48-as párt a mai napon tartott ülésén kimondja, hogy:

Tekintettel ama szomorú éra után, amikor a nemzeti párt vezetői átveiték az ország kormányzását, esetleg nagy országos veszedelemtől mentették meg a drága hazánkat; tekintettel továbbá arra, hogy eddig még egy kormány sem volt kénytelen annyi mindenféle külső és belső látható és láthatatlan, titkos és nyílt ellenséggel küzdeni, mint éppen a ma fennálló szövetkezett ellenzék legkimagaslóbb alakjaiból, nemzeti vezetőiből alakult Kossuth, Andrássy, Apponyi, Wekerle stb. álló nemzeti kormányban; tekintettel továbbá arra is, hogy az ország kormányzásában éppen a függetlenségi párt mint többség viszi a főszerepeket, amelyeknek elvét vallja a kecskeméti felső kerületi és 48-as párt is; végül tekintve azt is, hogy az országos 48-as függetlenségi pártnak dicső Kossuth apánk fia, Kossuth Ferenc a vezetője és egyben a kormányban is egyik oszlopos és kimagasló tagja, pártunk a közösen valló elvekből kifolyólag reményteliséggel néz a jövő elé s bizalommal várja, hogy az ország javára fogják értékesíteni az általuk egységesen vallott függet-

lenségi eszméket. Ezek alapján, eltekintve Szappanos István orsz. képviselő álláspontjától, ezennel kimondjuk, hogy mi kecskeméti felső kerületi függetlenségi és 48-as párt teljes bizalommal viseltetünk az országos függetlenségi és 48-as párt, valamint ennek vezetője Kossuth Ferenc iránt, ugyancsak bizalmunkat fejezzük ki a nemzet kimagasló férfiakból álló kormányuk iránt is.

A nagy számban megjelent választópolgárság egyhangulag magáévá tette ezen indítványt, zajos kívánságuknak eleget teendő, a pártvezetőség üdvözlő táviratot küldött Wekerle miniszterelnöknek és Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek még az éj folyamán.

A közigazgatási bizottság két képes lap ellen.

Kifogásolt fővárosi élclapok.

— április 7.

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság szürke és komoly tárgyai közé belopódzott tegnap egy negyedórás kára egy kis frivolitás. A szakreferensek reputációja érdekében előre is meg kell jegyeznünk, hogy a szóban forgó pikantéria nem jelentésekben vagy aktából került ki. Egy kiváló városatyja felszólalása nyomán került az ügy színyre, amelyen a bizottság tagjai nagy érdeklődéssel forgatták az ügyesek jobbra meg balra, előre és hátra, komoly jogász érveléssel megállapítván a pornográfia tényét, amelynek orvoslását azonban nem áll hatalmában eszközölni a bizottságnak.

A dolog lényegét illetőleg ott kell kezdeni a tárgyat, hogy a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén a főorvos jelentése után szövegre állott fel Fejér Ferenc dr. Azzal kezdte beszédét, hogy az utóbbi időkben könyvkereskedések, tőzsdek kirakataiban pornográfikus könyveket, képeket lát.

A beszéd iránt egyszerre nagy érdeklődés támad.

— Hol, hol? kérde több bizottsági tag érdeklődve. Fejér dr. azonban válasz nélkül hagyja a közbeszólásokat és így folytatja beszédét:

Az iskolás gyermekek érdeklődését pedig magukra vonják e képek, megállanak előttük, nézik, olvassák azokat, melyek megrontják a fejlődő gyermek erkölcsi életét.

A bizottsági tagok érdeklődése mind jobban felelősködik.

— De micsoda képek ezek, hol vannak? kérdik minden oldalról.

— Hogy micsoda képek — mondja a szónok — hát például a Fidibusz, a Figaró képei. Ezeket az egyáltalában nem erkölcsös lapokat kiaggasztják a kirakatokba és a gyermekek köréjük gyűlnek, elolvassák. A rendőrségnek kötelessége, hogy saját hatáskörében intézkedjék és e pornográfikus képeket, lapokat tiltsa be. Nem akarja a sajtószabadságot sérteni, de azt hiszi, ez nem is tartozik oda.

Csánky Viktor tanfelügyelő igazat ad a felszólalónak. Ő is tanuja volt annak, hogy éretlen gyermekek nézték, betűgötték a Figaró szeméremért képeit. De azt nem hiszi, hogy intézkedési joga volna a rendőrségnek tekintetben, hogy e lapok elárúsítását tiltassa.

Tudós János dr. mindenben osztja Fejér Ferenc felszólalását, de a rendőri beavat-

Mindenki siessen a

KÖZPONTI CIPŐ- és KALAP ÁRUHÁZBA

Dreher söresarnok mellett, ahol 1 pár férfi Chevreaux cipő 5 forint, 1 pár női Chevreaux cipő 4 forint. Legszebb férfi kalapok 1 forint

Telefon 435.

50 krajczártól feljebb.

Telefon 435.

kozást nem tartja törvényszerűnek. E hírlapok elárulási joga meg van adva és ez ellen nincs appelláta. A rendőrség csak akkor intézkedhetik, ha a cselekmény olyan természetű, hogy törvénybe ütközik. Jelen eset nem más, mint a reklám tulhajtása azon kereskedők részéről, kik a lapokat kiaggasztják.

Juhász Ignác is azon nézetben van, hogy ez incidentáliter felmerült esetben általános intézkedést nem lehet alkalmazni. A rendőrség ezt be nem tilthatja.

Weszprémy Zoltán főispán a felszólalók nézetét osztja. A bizottság csak éppen kivánságképpen fejezheti azt ki, hogy ilyen pornográfiához közel álló dolgot, képeket ne tegyenek ki a kirakatba az elárulítók.

Miután a bizottság a főispán kijelentését helyesléssel tudomásul vette, áttért a tárgysorozat többi pontjaira.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalikus Natron-Lithion Gyógyviz
Orvosilag ajánlva: hugysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag-bántalmaknál stb. Mint üdítő és borvíz páratlan. Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.
Főraktár: KOMLÓSSY LAJOS úrnál Debrecen.
Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszrónok lépcső-folyosóján. Telefon 412.

Felderített régi bűn.

Elfogott betörő.

— április 6.

(Saját tudósítónktól.) Régi bűnt derített fel a rendőrség. Két évvel ezelőtt történt betörés tettesét sikerült most elfogni.

Sokan emlékeznek még arra a betörésre, melyet 1906. év januárjában követtek el ismeretlen tettesek, a Széchenyi utca 1. szám alatt, hol feltörték Gróf Sándor üzletét és onnan közel 1200 korona értékű árut, ezüst kupaku pipákat stb. elloptak. A vakmerő tettes a betörést teljesen észrevétlen a déli órákban követte el, amikor a tulajdonos ebédelni volt.

A betörőt hosszú ideig nyomozták, de sikertelenül, elfogni a betörőt nem tudták. Végre is nyomozó levelet bocsájtottak ki ellene és országsszerte körözték.

A körözvénynek nagy sokára meg lett az eredménye. Most a budapesti rendőrség értesítést küldött a debreceni ügyészségnek, hogy egy notárius betörőt letartóztattak Pesten és azzal gyanúsítják, hogy ő követte volna el a Gróf-féle betörést. Tetten kapták, ami a Gróf üzletéből eltűnt pipákat akart elzalogosítani Budapesten. A betörőt a napokban Debrecenbe hozzák és itt folytatják a vizsgálatot.

— **Sorozás Debrecenben.** A sorozás, nevezetes nagy napja tegnap kezdődött meg Debrecenben. Kétszáz legény állott tegnap sor alá, akik közül 67-et besoroztak, ami nem mondható ugyan fényes eredménynek, de rosznak sem. Ezenkívül 3 embert kórházi megfigyelésre utasítottak. A sorozás a Pavillon laktnyában folyt le, a város részéről Szabó Kálmán tanácsnok volt jelen.

— **A debreceni vadásztársulat 1908.** évi április 14-én, a városháza nagy tanács-termében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgya a Nagycsere erdőségben a vadőrök részére építendő lakóház tervezetének bemutatása és építési költségeinek megszavazása.

— **Debreceni iparos sikere.** A budapesti városligeti iparsarnok termeiben tegnap nyílt meg a Fővárosi Kereskedők Egyesülete által rendezett tavaszi vásár, melyen egy kiváló debreceni nagyiparos Dávidházy Kálmán is részt vett. Dávidházy pompás készítményei általános feltűnést keltettek a kiállításon, mint azt egy előkelő budapesti napilap írja, mely a kiállítók közül az első helyen dicsérte meg Dávidházy kiállítását, melyről a következőket írja: Dávidházy Kálmán és társa Debrecenből izléses és tetszetős könyvkötészeti készítményeket, bőrdíszmüveket állított ki, amelyek nagy mértékben megnyerték Szterényi államtitkár tetszését s a külföldi vásárlókat is. Nagyon szépek a cég által készített pénz- és szivartárcák, női táskák, irómappák, képeretek, albumok, diszpolgári oklevelek és táncrendek. A cég dobozgyártással is foglalkozik és ebből a gyártmányból is kiállított többféle posta-, gyógyszerészeti, cukrászati dobozt igen szép kivételben.

— **Betörés vidéken.** Hosszupályiban ismeretlen tettesek betörték Bódi Sándor ot-tani lakos házába és több ruhaneműt s más értékű tárgyat elloptak. A tetteseket erőlyesen nyomozzák.

— **Lopás a vonaton.** Dukász Ilona feljelentést tett a rendőrségen, hogy míg Nagykárolyból Debrecenbe utazott, ismeretlen tettes 50 kor. értékű málháját ellopta. A tolvajt keresik.

— **A hajdu haragja.** Törő János volt városi hajdu tegnap be akart menni Kozma Imre Paesirta-utca 66. szám alatti házába. Kozma leánya azonban bezárta előle az ajtókat, mire Törő uram úgy állt bosszút, hogy az összes ablakokat beverte.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kiss László ref. 2 napos, Kiss Ilona ref. 15 éves, Molnár Imre ref. 10 hónapos, Tokaji János ref. 60 éves, Luka Eszter ref. 20 éves, Hatvani István ref. 56 éves.

— **Az osztályorsorsjáték huzása.** Az osztályorsorsjáték tegnapi huzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

60,000 koronát 17200.
15,000 koronát 43365 64867.
10,000 koronát 77169.
5000 koronát 38741 41756 44091.
2000 koronát 7764 11764 11634 23684
25134 31811 40456 46666 48922 50422
51880 52217 59801 64456 71502 77387
82110 85994 93381 95237 108384 118689
124521.

Sáskairtás madarakkal

Mesterséges fészkek a Hortobágyon.

Madárvilág teremtés.

— április 7.

(Saját tudósítónktól.) Irtunk már a földmivelésügyi miniszter azon érdekes tervéről, melynek célja a hortobágyi sáskaveszedelemnek preventív meggátlása. A miniszter megbízásából a Magyar Ornithológiai központ ugyanis átíratot intézett a városhoz, melyben arra hívja fel

Debrecen közönségét, hogy sáskapusztító madarakat telepítsen a Hortobágyra, amelyet e madarak megtisztítanak a sáskáktól és azonkívül páratlan szép életet teremtenek a délibábos rónaságon.

Az ornithológiai központ a vetési varju, a tarka sirály, a bibicz, seregély, kék-vércse, fogoly és füstifecske meghonosítását ajánlja első sorban. A központ a kivitel módzatait is megadta. Szerint a határszéleken fákat kellene ültetni, a kutak körül fecske fészkeket csinálni, annál is inkább, mert a fecskék a sáskákön kívül, a legyeket is pusztítják, az állatokat pedig nyáron tudvalevőleg millió számra lepik el a legyek.

Az ornithológiai központ fészkeket is felajánlott, fűzfakosarakat, amelyek a nagyobb madaraknak szolgálnának fészkekül.

A gazdasági bizottság legutóbb tartott ülésén örömmel fogadta az eszmét, miről értesítette a Ornithológiai központot, amely erre újabb átíratot intézett a városhoz, jelezvén, hogy egyelőre 100 darab fűzfa kosárkát küld le két megbízottjával. Ezeket magasabb fákon fogják elhelyezni és kék vércsét telepítenek beléjük.

A központ kiküldöttei április 15—20 közt fognak Debrecenbe érkezni. A munkálatokhoz egy 6—7 méter magas létra szükséges és két kocsi.

Az üggyel tegnapi ülésén foglalkozott a tanács és kimondta, hogy a fontos ügyre való tekintetből mérsékelt költségektől nem tartózkodik, ha ezáltal sikerül a kitűzött célt elérni.

Megróvási kaland.

— Nyílt levél Jánosi Zoltán debreceni ref. lelkipásztor urnak. —

Hódmezővásárhely, márc. 21.

Nagytisztelétü Uram!

A napokban, a legutóbbi vasárnap reggelén váratlan meglepetésben részesültem. Az egyik helyi lapnak, a „Vásárhelyi Reggeli Ujság”-nak hasábjain ugyanis egy nyílt levelet olvastam Kun Béla lapszerkesztő urhoz címzetten, nagytisztelétü uram aláírásával, mely levél Lengyel Zoltán és balpárti elbarátainak debreceni kiruccanásával, nagytisztelétü uram szerint „fényes diadal”-ával foglalkozván, csekélységemről is több helyen megemlékezik és pedig olyan hangon, olyan aposztrófálással, ami nemcsak feljogosít, de egyenesen kötelez is, hogy arra néhány sorban válaszoljak, nem a hódmezővásárhelyi, — amely engem amugy is ismer, — hanem a debreceni közönség előtt, amely nagytisztelétü uramat aligha ismeri még teljesen.

Azt írja nagytisztelétü uram fentebb említett nyílt levelében, hogy „Hódmezővásárhely becsületes kálmánista népe előtt nem hagyhatja szó nélkül a ferdítéseket”, melyekkel „a balpárt ragyogó sikerét és a balpárt debreceni híveit igyekeznek a maguk lelkének sötétségével bevonni”, mert „a valóság az, hogy Debrecenben a balpárt fényes diadalt ünnepelt”, mert a „komoly polgárság” — „előkelő urak, diákok, polgárok, munkások ezrei” mind ott voltak a gyűlésen s megértették a beszédekből a „koalíció árulását”. Azt is írja nagytisztelétü uram, hogy „aki mást mond, az hazudik”, vagyis hazudik a fővárosi tisztességos lapoknak a legnagyobbik része, hazudik az én szerkesztésem alatt megjelenő „Vásárhely és

Vidéke" — mely a debreceni eseményekről szintén a fővárosból kapta tudósításait — és ezért ferdíték én is, aki „megrovási kaland”-ban részesítettem a nagytiszteletű urat, nem tudván azt, hogy a 48-iki márciusi ifjúság egyik tagjának, *Irinyi Józsefnek* az unokaöccse, akitől örökségül a becsületes demokrácia becsületes szeretetét kapta, melyet most a nemzetközi szocialisták táborának az asszisztálása és a *Marseillaise* hangjai mellett kamatoztat. Kijelenti még „kálvinista vérei” előtt a nagytiszteletű ur és pedig becsületszavára, hogy a gyűlésen jelen voltak, „figyeltek, lángra gyultak, valósággal extázisban voltak”, amit köteles elhinni mindenki, mivel „én mondom azt, a kálvinista pap, aki nem hazudik soha”.

Hát teljék benne kedve a nagytiszteletű urnak: mi elhisszük *Lengyel Zoltánnak* és a balpártnak nagy diadalát, melyet Debrecenben arattak. De lám, mások és az ország nagy közönsége nem hiszik el. Az egyik debreceni lap, a függetlenségi párt hivatalos közlönye azt írta, hogy — tömegesen lepték el a városháza udvarát a szociáldemokrata munkások, akik mellett szépen megfért egy csomó főiskolai hallgató és vagy négy kocsi-rakomány kíváncsi nép. Programm hiányában, pedig a gyűlés szónokai szemérmetlenül aposztrofálták a Kossuth nevet, bevezetvén a politikai harcok terére egy Debrecenben eddig teljesen ismeretlen eszközt: a *rágalmazás és gyalázkodás* fegyverét. Elmondották, hogy Kossuth Ferencnek nem kell már semmiféle függetlenség, sem magyar bank, sem magyar hadsereg, sem önálló vámterület, csak hogy hiányt ne szenvedjen az ő 40,000 forintos háztartása. Így dörögte, így káromkodta ezeket *Lengyel Zoltán* ur, a végén pedig, hogy annál boldogabb legyen a magyar, beszélt *Jánosi Zoltán* nagytiszteletű uram is, visszhangként pedig beszédjére megcsendült a *Marseillaise* a városháza falai között, elnyomva a Kossuth-nótát. És azt írják a lapok, hogy a „fényes diadal” lakomáján 42 egyén, köztük 12 balpárti képviselő, 8—10 diák, 4 újságíró vettek részt, Debrecen előkelő társadalmából pedig *Jánosi Zoltán*, dr. *Révi Nándor*, dr. *Legányi Gyula* és dr. *Lukács Béla*, más szavakkal összesen is csak négy ismeretlen nevű ur, akiknek a debreceni jó civisen kívül más nem halotta hírüket sem.

Jánosi nagytiszteletű uram nyílt leveleink egyik legszebb, legmarkansabbul kiemelkedő pontja az, ahol burkolt formában, bibliai idézetekbe takargatva bár, de beismeri, hogy *tényleg szocialista*, azonban „a szeretet szocializmusát hirdeti”.

Ne vegye rossz néven tőlem a nagytiszteletű ur, de én ennek az állításának igazságában kételkedem. Kételkedem pedig azért, mert a „szeretet szocializmus”, különösen akkor, ha annak hirdetője és apostola a szeretet vallásának is felszentelt papja, nem gyanúsít, nem rágalmaz, nem kissebit és nem ámit, amint ezt a balpárti urak s ezeknek társaságában nagytiszteletű uram is teték, *sárral, piszokkal, szeméttel dobálván meg a nemzet választott nagynevű vezéreit*, poliúikai életünk legjelesebbjeit, attól a rut és csufságos merénylettől sem riadva vissza, hogy a *Kossuth Lajos* szent nevével üssék agyon fiát, *Kossuth Ferencet*, amiért a becsületes munkát és nem a fel-fordulást, zavart, forradalmat akarja.

A szeretet vallásának hivatott apostola, kiváltképen, ha a magyar kálvinistáknak s tetejébe ennek a híres debreceni kálvinista egyháznak és papja, annak az egyháznak, amelynek templomában proklamálta *Kossuth Lajos* a magyar haza függetlenségét: nem vehet részt agitatori minőségben egy olyan gyűlésen, ahol a nemzetközi szocializmus a *Marseillaise* hangjai mellett tüntet s elfojtja a *Kossuth-nótát*, a magyar szabadságharcnak ezt a mai és váltartó emléket. A debreceni kálvinista egyház papjainak sorában sok nagy alak és történelmi név van, melyek előtt hódoló tisztelettel hajlik meg az ország egész magyarsága, de ezek a sirjaik fölött is megnyilatkozó halás elismerést nem a nemzet gyereinek gunyolásával, szidalmazásával nem a hazátlanságot ordító nemzetközies barátságának a szerzésével érdemelték ki, hanem önfeláldozó, a vértanuságig is elmenni kész lán-

goló hazafiságukkal, azzal a puritanizmussal, mely őket minden cselekedetükben jellemezte s megóvta a kálvinista papi palástot attól, hogy arra utoai sár tapadjon.

Megnyugtathatom nagytiszteletű uramat afelől, hogy *Hódmezővásárhelyen*, ebben a szintiszta magyar városban nincsen sárban a *Kossuth Lajos* lobogója, amint ezt — leveleink hangjából következtetve — gondolja nagytiszteletű uram. Ezt a lobogót mi őrizük szeretettel, kegyelettel, lobogtatjuk magasan sziveink hazafias fellángolásával s védjük, oltalmazzuk tisztán, szepítetlenül, mint az urasztalok és oltárok terítőt. Ez alatt a lobogó alatt küzdöttünk, harcoltunk és győztünk a multakban s ez alatt a lobogó alatt vivjük ki, ha isten is úgy akarja, hazánknek azt a függetlenségét, melyről *Kossuth Lajos* is álmodott.

„Izazi kuruczok toborzására”, amint ezt írja és amint ehhez sikert kíván nagytiszteletű uram *Kun Béla* urnak, hozzá intézett nyílt levében, *Hódmezővásárhelyen* nincsen szükség, mert néhaivaló *Bécsényi Miklós* gróf városában még kuruczok dobognak s ha ezeknek vezérre van vagy lesz szükségük, azt nem a nagytiszteletű ur „szerető barátjában”, *Kun Béla* urban fogják megtalálni, aki a politikai elvek eserebelésében *száz Ocskayt* is felülmut, mert 3 év alatt hatszor is köpenyegét fordított amíg felküzdötte magát szubvencionált 67-es lapszerkesztőből 49-es balpártivá, hanem keresni fogja azoknak a férfiaknak a sorában, akiknek *multjok kezességét képez a jövőre nézve*.

Egyebekben azt tartom, amit a példabeszéd mond: *madarat tolláról, embert barátjairól*.

Bibó Lajos,

a „Hódmezővásárhely és Vidéke” felelős szerkesztője.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Alulírottak kinyilatkoztatjuk, hogy a *Lovass Sándor* és *Gaál Zsigmond* urak között felmerült ügy, a lovagiasság szabályai szerint a mai napon békés uton elintéztetett.

Debrecen, 1908 április 6.

Roth Kálmán és

Sepsy Karoly

mint

Gaál Zsigmond

ur megbízottai.

Antalfy József és

Berger Sándor

mint

Lovass Sándor

ur megbízottai.

Arról értesültem, hogy valami gyáva alak *Z. J. ur* előtt rágalmazott. Felhívom az illetőt, hogy ha nem himpellér, a mai nap folyamán nálam jelentkezék.

Szabó Ödön.

Távirat és telefon.

Katonai ügyek kivétele a házzsabayrevizió alól.

Budapest, április 6. *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter ma hosszasan tárgyalt a Ház folyósóján a balpárti képviselőkkel, akiknek megígérte, hogy a revizionált házzsabályok alól ki fogják vonni az összes katonai ügyeket. Ezt *Kmetty* fogja indítvány alakjában előterjeszteni a 3. szakasznál.

Függetlenségi pártalakulás.

Budapest, április 6. *Celldömökről* jelentik, itt megalakult a függetlenségi és 48-as pártkör dr. *Porkoláb Mihály* elnöklésével. A gyűlés üdvözlő táviratot intézett *Kossuth Ferenc*hez, aki erre a következőket válaszolta: A celldömöki függetlenségi pártkör megalakulása alkalmából nyilvánított üdvöz-

letet és bizalmat melegen köszönöm és szívből viszonzom.

Négyszáz munkás sztrájkja.

Marosvásárhely, április 6. Az itteni katonai reáliskola építésénél 400 munkás sztrájkba lépett. A tömeg közül egy ismeretlen egyén revolverrel rálőtt *Szász* rendőrkapitányra, de a lövés nem talált.

Megszökött fővárosi ügyvéd.

Budapest, április 6. Nagy feltűnést keltett a fővárosban *Weisz Jenő* ügyvéd eltűnése. *Weisz* óriási adósságot hagyott hátra. Állítólag hamis váltókkal is manipulált. A rendőrség körözteti.

Betörő kém.

Ujvidék, április 6. A péterváradiban ismeretlen egyén betörést követett el. Nagyobb összegű pénzt és a vár helyszíni rajzát ellopta. Azt hiszik a betörést valami szerb kém követte el.

Csarnok.

Bosnyákország sarkánya.

A „Debrecen” eredeti regénye.

Írta: *Tomic Eugén.*

10

— Az a kérdés, mit fognak csinálni a vezirrel, ha megadja magát, — szólalt meg *Csekics bég*. — Szabadon bocsáják vagy itélkeznek felette, úgy, ahogy ő itelt más fölött.

— Nem érdemli meg, hogy szárazon vigye el a bőré, — veté közbe a klimai kapitány. — Sok ártatlan vért ontott ez az oszmania minálunk.

— Csodálom, — vélekedett *Kulenovics bég*, — hogy a csehája semmit sem tud az esetről. Holott ilyen bajban valószínű lenne, hogy segítségül hívja a vezir, főképpen, mert tudja, hogy ebben a hadseregben még vannak hívei.

— Talán azt gondolod, — szólott *Altomantovics Rusztem bég*, ki eddig csendben hallgatta őket, — hogy ez a sereg elmehetne segítségükre. Ugy igaz, aminthogy becsületes ember vagyok, ebben mi gátolnánk meg őket legelőbb.

Eközben az öreg kezével végig simított ősz szakállán, annak jelölül, hogy amit ígért azt meg is teszi.

— En úgy hiszem, hogy ezt amazok sem merik, — felelte *Csekics bég*, — Hisz számra kevesebben vannak, mint mi.

— Vigyázzunk rájuk, nehogy megcsaljanak, — mondta meztint *Kulenovics bég*, kihörpintve kávéját a fildszánból.

E pereben a csehája jelent meg a sátor bejáratánál. Vele jöttek: *Husszein kapitány*, *Memics aga*, a sebreniki ajan és *Gyul*, sara-jevoi aga. E három ur volt csak a szultán nyílt híve a csapatvezetők közül. Láttukra *Kulenovics bég* fölkel és behívta őket a sátorba, míg a többiek dohánnal és kávéval kínálták őket. A csehája láthatólag zavart és levert volt. Pár pillanat múlva keblőbe nyult és onnan levelet vont elő.

— Rossz hírt kell újságnom, — kezdte, kibontva az irást. — *Dicső uram*, *Abdurahim vezir*, szomorú dolgot közöl velem *Sarajevóból*. A sarajevói pártütőknek és a szétvert janicsárság maradékainak, mely *Sarajevo* környékét szállotta meg, tiikon sikerült föllázítani a visokoiakat és a sarajevói szegényebb néposztályt, rávevén őket arra, hogy pénzt követeljenek a vezirtől. A vezirnek honnan volna pénze, mikor még a padisahnak sincsen elég egy ilyen nagy hadjáratra, a hitetlen muszka ellen? Mikor tehát pénzt nem kaptak a vezirtől, mindenfelől egyszerre föllázadtak, leverték a vezér seregét és magát a vezért, csekély számú katonával együtt, a fellegvárba szorították, ahol most ostromolják.

Angol és francia ujdonságaink

a tavaszi és nyári szezonra
Costume- és Ruhaszövetek,
Bluzselymek és Ruhadiszekben
megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatruházában.

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére,
legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel
és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál
Villágtöltőtestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568. 1063

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett
leggyorsabban eszközöl

Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN,
Hunyadi-utca 17. Alapított
1895-ben.

Interurban és megyei telefon 76. sz.

Bankegyesület

részvény társaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt.
Foglalkozik a banküzlet összes
ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványo-
kat, nyilt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó köl-
csönt nyújt bekebelezés mellett
földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra,
árakra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre,
folyó (chek) számlára, pénztár-
jegyekre és

Vállalkozik minden egyéb bank-
ügylet kötésére.

Az igazgatóság.

Budapesti előkelő bank részvénytársaság Hajdu-
megyében kizárólag tőzsdén jegyzett sorsjegyek
eladására

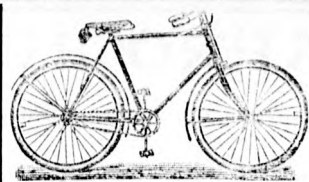
főügynökséget létesít.

Ezen főügynökség saját hatáskörében a megye
területén alügynökségeket állíthat föl.

— Évi fix javadalmazás. —

Csakis komoly reflexióso, kik a főügynökséget
elnyerni óhajtják, küldjék ajánlatukat

»Budapest, főpostafiók 21« címre.

A legszebb,
legjobb és
mindenütt a
legkedvel-
tebb védje-
gyesbicikliket

— 96 Kr.-tól kezdve — egész a határig
teljesen vám- és tehermentesen szállít-
juk. Sok évi jótállás. Egyszerű kivitelű
kerékpárok olcsóbbak. Összes hozzávaló
részek Berlinből szállítatnak. Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük
legelső osztályu gyártmányainkat ala-
acsonyabb árban levő csekélyebb értékű
árakkal össze nem hasonlítani.

Multiplex-Fahrrad-Industrie, Berlin 12.
Gitschinerstr. 15.

Gyümölcsfa oltványok eladása.

Folyton nagyobbodó faiskolából eladó
mintegy 70,000 drb 3-4 éves gyümölcsfa-
oltvány, erőteljes, egyenes és dugyökéretű
példányokban. Alma: Téli aranyparmér, Jo-
nánthán, Sárga Bellefleur, Nagy casseli renet,
Téli fehér Kálvil, Batul, Török Bálint, Hol-
landi arany kormos, Sóvári, Körteoltványok
20 fajtában. Oltott Besztercei és más szilva-
fajták, eseresznye megy és diófák. Ára dara-
banként 60 fillértől 1 koronáig. Eladó to-
vábbá 150,000 drb 1-2 éves oltványok,
szemzések, alma és körte vadoncok. Árjegy-
zéket szívesen küld Szász János faiskolája
Nagybányán.

Ujdonságok!!

Tavaszi costum kelmékben, Blouze selymekben és
blouze kelmékben. — Jó mosó kartonok, divat zeffrek,
Schroll-féle siffonok, havasi vásznak, LILJOM VA-
SZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó
szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű- és rövidáru-üzletében Kossuth-utca 6. szám.

NŐI DIVAT TAVASZI UJDONSÁGOK

gyapju costume és ruha szövetek.

Szines és nyers selymek, mindenféle diszítések,

NŐI- ÉS GYERMEK FELÖLTŐK

≡ DUS VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK ≡

Molnár Ferenc Zádor Lajos utóda divattermében Főter, Városházépület.

Női ruha készítési műtermek Kossuth-utca, Kardos L. házban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekezdetik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Hölgyek, urak! Nem érek rá bálozni. Én egy nagy jövedelmű, fiatal, csinos, kath. orvos vagyok, szép jutalomban részesítem azt, aki nekem vagyonos, csinos nőt feleségül ajánl, a jutalmat a házasság után, tetszés szerinti jellege említőjének, becsületszó alatt átadom. Tréfák, hivatásos közvetítők kizárva. Kérem az ismerkedés módját is megírni. Levelet „Americain” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. (1578.)

Gyönyörű modern tölgyfa interziás hálószoba butor és egy hajlított elejű mahagóni pulituros könyvszekrény raktáron van és jutányosan eladó a Múbutor-asztalos szövetkezetnél, Péterfia-utca 1.

Intelligens, nagy képzettségű fiatal ember, ki több nyelvet bir, keres hozzáillő foglalkozást. Elfogad nevelői, esetleg irodai vagy más hasonló állást. Irodalmi gyakorlattal is bir. Cim a kiadóban.

Debreczen sz. kir. város szeszüzletében, Széchenyi-utca 3. szám alatt kóser husvéti szilva és törköly pálinka, 1 és fél literes üvegekben, 1 liter 2 korona, fél liter 1 koronájával kapható.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Beresényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Legjobb szivarkahüvely különlegességek

- Kaphatók minden dohány és hüvely áruháiban.
- „Riz Abbazia” kiváló finom francia Verge papírból. Különlegesség!
  - „Délbáb” legfinomabb Verge papír. — Hygenikus, nikotin mentes.
  - „Tiszti” legfinomabb Verge papír. Hygenikus, nikotin mentes.
  - „Kiling” igen finom Verge papír. Hygenikus, nikotin mentes.
  - „Kolibri” kiváló finom francia Verge papír. Higenikus nikotin mentes. Különleges szópókával. Különlegesség!

Egyedüli lerakat Magyarországra részére
Harmathy Pál
szivarkahüvely különlegességek főraktárában,
Debreczen, Fűvészkert-utca 14.
Előnyös árajánlatot küld a cég
A Szállásigiba egy kimérvő 72 korona havi fizetéssel felvétetik. (1567.)

Az ugynevezett Kutjavölgyén a szoboszlói országútnál 7 kilométernyire 21 köblös és 3 vékás ujosztású föld gazdasági épületekkel eladó. Értekezhetni Timár-utca 14. szám.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Elveszett egy kölyök kopó-kan, fehér alap barna foltokkal, „Little boy” névre hallgat. Átadható a honvédhuszár laktanyában. Megtaláló jutalomban részesül. (1575.)

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Egy jókarban lévő, lábön álló cimbalom, helyszüke miatt igen olesó áron eladó Beresényi-u. 24. sz. a.

Jobb varróleány, női ruha varráshoz felvétetik Fenyő Sándornénál, Zugó-u. 6.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italméréssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, cseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Értekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csicsó Lajossal 69. szám.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközömm. — FÖLDVÁRI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Hatóságilag engedélyezett végkiarulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható áron eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Pénztárnoknőnek ajánlkozik fiatal, ügyes 18 éves leány szerény kezdő fizetéssel. Dezső bankiroda Kossuth-u. 36

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

[Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

❀ **RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.** ❀

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvészképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buzziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Tavaszi női ujdonságok!

Színes és mintázott kosztüm- és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyők

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-áruházában.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Eladó birtok.

Érsemjén község határában Szunyogh Zsigmond örökösének tulajdonát képező

1800 kat. hold föld

felelészben, vagy apróbb parcellákban eladó.

A birtoknál 1150 kis hold a legkitűnőbb fekete homok, 900 kis hold szántónak és legelőnek egyformán használható könnyebb homok, 200 kis hold kitűnő kaszáló és rét és 200 hold fiatal, vadtenyésztés céljából létesített akácos erdő.

Az ingatlan az érmihályfalvi, érsemjéni, nyirábrányi és barantói vasuti állomásoktól 2—3 kilométer távolságra van, Debreczentől vasuton egy óra, kőuton 3 órai ut.

Fizetési feltételek a lehető legkedvezőbbek.

Felvilágosítást nyújt: dr. Ursziny János ügyvéd Békéscsabán (telefonszám 38.), a községi főjegyző Érsemjénben és Szegfű Rudolf ur Érmihályfalván (Nemzeti szálloda.)

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Színes és fekete napernyők ◆
óriási választékban.

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, gyökeres akác és gledicia, sima szőlő vessző, spárga, füzdugvány és diszeserjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET”-szőlőtelepén. — Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.